

pravo pleme različne gospodarske in kupčijske razmere in potrebe. 3. Kdor želi težke, suhe gulate, visok špeh, ta naj odbere domačo svinjsko pleme, katero pozno dorašča ter ima visoke noge in tenek na sredi vpognjen život. Vendar tako postopati kaže, ako se svinje redijo le za domače potrebe. Za prodajo to nikakor ni dobro, reja takih svinj za prodajo je predraga, krmljenje se ne splača. 4. Kdor želi mastne gulate, ne previsok špeh, dobro meso za klobase, ta si naj spravi mešano svinjsko živad od domače presice in merjasca velikega žlahtnega angleškega plemena. Ti mešanci hitro dorastejo in se kmalu, torej z malimi stroški, dajo udebeliti. 5. Kdor pa hoče dobiti nježno od maščobe preraščeno meso, bodi za mlado svinjetino, bodi za vsoljevanje, temu je svetovati, da si spravi žlahtne svinje angleškega malega plemena; te namreč hitro dorastejo in so v 5 ali 6 mesecih že za klanje; tudi se dajo rade udebeliti in njihovo meso je jako nježno, okusno, ki stane gospodarja malo stroškov in se vselej lahko in za drage denarje proda.

M. Kaj reja kokošja nese. Francoska dežela prireja poprek leto na leto 40 milijonov kokoši, kar kokoš po $2\frac{1}{2}$ franka prodana iznaša 100 milijonov frankov. Od teh 40 mil. kokoši se vsako leto peti del pojé, kar daje za 20 milijonov frankov pridelanega mesa v vrednosti. Meso vsako leto povžitih petelinčkov in petelinov ima vrednost od 5 mil. frankov; 40 milj. kokoši izvali vsako leto 100 mil. piščet, od katerih se jih 20 mil. za pleme pušča, kojih sicer polovica po boleznih in raznih drugih nezgodah konec vzame. Ostalih 80 mil., ki se še mlada pokoljejo, pišče po $1\frac{1}{2}$ franka rajtano iznaša ogromno svoto od 120 mil. frankov. Tem je še treba pristeti kopune in jarkice za 6 milj. frankov vrednosti, kar iznaša vse vkup za 161 mil. frankov na leto pridelanega kokošjega mesa. Vrh tega izneso 40 milj. kokoši vsaka po 100 jaje na leto 4 milijard jaje. In če se jajce po 6 centimov cení, daje vrednost jaje 240 milj. frankov. To so tedaj številke, ki hasnovitost kokošje reje jasno dokazujejo.

M. Kdaj sadno drevo presajati. Čas za presajanje sadnega drevja se ravna po legi in po zemlji, v katero se drevje ima posaditi. Sploh je bolje drevje jeseni presajati, ker se do spomladi prst okoli presajenih drevesc že lepo vleže in se ta morejo brž spomladi prijeti in zarasti. V visokih ostrih legah pa, ki so zimski barji izpostavljene in v mokri, mrzli in težki zemlji pa bolje kaže drevje v spomladi saditi, ker ga sicer zimski mraz lahko vzdigne in korenine poškoduje.

M. Da se kri vstavi. Železni vitriol in galun v vodi raztopljen dobro služi, ako kri ne teče presilno. Vzamejo se zato mehke rutice, eufanje ali pa rahla pavola in se v oni raztopljini namoči in na rano položi. Pri bolj močnem krvotoku se

vzame zredčena raztopljina Liqueur ferri hydrochlorati, pod katerim imenom se v vsaki apoteki ali lekarnici dobi. Ako pa kri prav močno teče, se sme tudi čista imenovana ta tekočina vzeti. V prah raztolčen železni vitriol ali galun in na rano potrošen tudi dobro služi.

Sejmovi. 3. febr. pri sv. Jurju na Šavnici, Jarenini, v Zelenem travniku, v Videmu, v Kostrivnici; 5. febr. pri sv. Barbari v Halozah, sv. Petru pod sv. gorami; 6. febr. v Gornjemgradu; 9. febr. v Pilštanju in v Konjicah.

Dopisi.

Iz Ljutomera. (Društveno življenje). Sloga jači nesloga tlači. Ljutomerska čitalnica več let le po imenu životari, in zato o njej že dolgo in dolgo ni kaj po časnikih brati bilo. Poglavitni vzrok je, ker nima sobe ali hiše društvene, kder bi se društveniki zbirali, pogovarjali in časnike prebirali. Dosedanji predsednik je že pri lanskem glavnem zboru naglaševal potrebo društvene hiše, pa našel je nasprotnikov. Med letom je večkrat sklicaval odbornike k zborovanju, pa kakor zapisniki kažejo, nikdar nista prišla več, kakor po 2 odbornika, tako da zborovati ni bilo mogoče. Se ve dosedanji predsednik je bil duhovnik; — pokazati mu tedaj hočemo, da je duhovnik in ga pustimo na cedilu. — Radovedni smo videti, kako bo šlo z novim predsednikom!

Veselejše je pa pri nas cerkveno življenje. Lepo cerkveno petje, katero vodi mnogo zasluženi g. Postružnik — nekaterim liberaluhom je on trn v peti, kakor kaže dopis v „Slov. Narodu“ štev. 277. lanskega leta in v katerem neki sirovež blodi — razveseljuje srce vernika; veselo je videti lepo število vernih moških in ženskih ni samo ob nedeljah in svetkih, ampak tudi po delavnikih pri mizi božji. Fara ljutomerska šteje 6357 duš in bilo je v preteklem letu 30.840 komunikantov, t. j. takih, kateri so sv. obhajilo prejeli. To je res lepo in veselo! —

Iz mariborske okolice. (Volitev). Dolgo dolgo je naš premilostljivi g. Seidl odlagal z volitvo srenjskega odbora v Kamci. Še le 9. febr. bo. Skoro nganemo, zakaj da je tako dolgo odlagal in le prisiljeni mu jemljemo čast županovanja. Gotovo se on zelo težko loči od dragih Kamčanov, ki so mu rožice stali na tla, kjer je hodil. Časi se spreminjajo in mi v njih. Skoro bi se v tem dolgo trajajočem času bila polovica Kamce prodala. Eden posestnikov že itak ni prišel v volilni list, ker je v času pričakovanja tega, kar ima priti, posestvo kupil. Čudno se nam miruljubnim Kamčanom dozdeva, zakaj da je g. Seidl na volilni den, t. j. 9. februarja žandarjev naprosil? Bogme, da ne vemo, jeli hoče tiste v kajho gnati, kateri bodo zoper njegovo vevladno voljo glasovali ali nam hoče kaj strahu napraviti, da bi se zbal in

vsi doma ostali. Morebiti je njegov namen strahiti ali kakor on rad pravi: „Schrecken einjagen“. Nekaj posebnega mora že biti. Bomo videli, kaj ima priti nad nas in našo Kamco!

Iz Monsberga. (Poslano). V št. 4. „Slov. Gosp.“ me nek dopisnik iz Makolj zbada, da računati ne znam; mu tukaj odgovorim, da je tudi v št. 4. lanskega leta moj dopis celo resničen, da je pa številka 84 kr. namesto 48 kr., kakor davkarijske knjižice kažejo, tiskovna pomota; naj si tedaj g. dopisnik svojo prevročo krv s tem le ohladi! Zastran šole pa ostanem pri svojem mnenju: makolska učilnica je res draga, vendar g. dopisnik naj bo potolažen in osvedočen, da najzadnji z svojim doplačilom za šolo gotovo ne bom in da on za mene niti krajcarja plačal ne bo. Dopisnik pravi, ako pri svoji krčmi tako slabo računim, mi dobička donasala ne bo; v tem pa naj bo čisto brez skrbi, ker njega ne bom prosil, da bi mi kaj prilagal; sicer pa je pri nas še zmiraj 1 gld. 94 kr., 48 kr., 93½ kr. in 70 kr. skup 4 fl. 5½ kr. tako, kakor lani. Jakob Sagadin.

Iz Celja. (Kajhe — obsojenec — čitalnica — plaz). Ječe ali kajhe pri naši sodnji dobile so poslednji čas toliko neprostopoljnih prebivalcev, da ne vemo kam z njimi; treba jih bo drugim sodnijam doposlati. — 25. jan. bila je tukaj pri porotni sodnji žalostna razprava — morivca lastne žene so porotniki enoglasno obsodili k smrti na vislicah. Hudodelnež je bogati posestnik — pravijo, da glešta 30.000 fl. — V Jurjevu v ptujskem okraju Martin Drvenšek. Prič bilo je zaslišanih 34, ki so skoro vse zoper njega pričale. Drvenšek je sedaj 42 let star in od l. 1861. oženjen. Žena je bila pridnih starišev hčer, zala in pridna mati peterim otročičem, kojih najstarejše ima komaj 9 let. Ali dekla je med zakonska pravila nemir, nezvestoba, prepir, kreg in — uboj. Lani je nesrečna žena nezvestemu in silovitemu možu ušla domov k svojim starišem; ali čez 3 mesence se je zopet vrnola v hišo svojega moža. Tretji večer potem sta se sprla. Sosedu so slišali ženo klicati: če me hočeš ubiti, pa me le! Žene potem ni bilo videti več; čez nekaj časa jo najdejo v Dravi, vso razjedeno in gnjilo in mlinskemu kamnu privezano. Moža je sodnija takoj zaprla, ki pa je vse tajil. Naposled izpovedata 9letni fantič in 4letno dekle, kako je omenjeni večer oče tepel mater, da je kri tekla in potem v klet zaprl. Ko so porotniki enoglasno izrekli, da je Drvenšek uboja kriv, mu je predsednik naznanil, da je obsojen k smrti na vislicah. Hudodelnik se je zajokal, a obstal ni ničesar. — Naša čitalnica se je vendar enkrat začela nekoliko gibati; 24. jan. napravila je večjo veselico z plesom; vse je bilo prav, le preveč nemškutarije bilo je še slišati, toda tudi to upamo, da bo se sčasoma sprevrglo na bolje. Južnej železnici žuga nov plaz; na južni strani hriba sv. Ane v Teharjih se je začelo 95.480 kub. metrov zemlje gibati; do sedaj se je že za 270

sežnjev pomeknola naprej in lani meseca decembra hram J. Kostomaja podrli. Če plaza ne ustavijo, je okrajna steza in železnica v nevarnosti poškodovana biti!

Iz Sevnice na Savi. (Plazov) na spodnjem Štajerskem že ni konca ne kraja, kajti tudi pri nas so se začeli kazati. Tako je posestniku Plazineu v Trnovcih kočja smuknila v vinograd z kletjo vred, v katerej je bilo 30 veder vina; na njegovo srečo se sodi niso razbili in vino mu je ostalo. Dalje v Stražišu je posestniku Požunu zemlja hlev odnesla tako, da je zasipan; živino so srečno pogina oteli, ker so jo poprej bili hitro iz bleva iztirali. Grozno pokanje in bobnenje v zemlji je bližajočo se nesrečo še o pravem času ljudem naznanilo.

Sv. Peter blizu Maribora. Obče spoštovano Šerbela-jevo družino je zadela v ponedeljek 29. t. m. velika nesreča. Oče Jozef Šerbela je podiral neko drevo. Od vsekanega drevesa veja zadene pri svojem padcu poštenega moža na čelu, da ga k priči ubije. Pridnega očeta smrt ni našla nepripravljenega. Rad je prejemal sv. zakramente in še v nedeljo govoril: „Moram danes sv. spoved opraviti, ker imamo možje zopet sv. mešo“. Bila je zadnja, en den pred naglo smrtjo. Naj sladko počiva.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Tirolski deželni zbor je razpuščen, ker ni hotel dunajskim ministrom v vseh deželnih rečeh pokoren biti; vlada bo skušala pri volitvah dobiti liberalno večino, kar se jej pa menda ne bo posrečilo. — Kat. politično društvo za celo Česko osnovano šteje že več, kakor 3000 udov, med temi mnogo gospode. — Svetli cesar so pomilostili 162 jetnikov, 6 v Gradcu, 8 v Ljubljani, 12 v Gradiški, drugih pa drugod. — Po večjih mestih se klati več imenitnih prusko-nemških potepuhov, ki kaj drzno govorijo, naj bi Avstrija z razunogerskimi deželami v tesno zvezo stopila z prusko-nemskim cesarjem; takih „lumpov“ bi treba bilo iztirati, kakor nesramne pse; Avstrijanci se trdno držimo avstrijskega cesarja iz svitle rodbine lotrinške-habsburške; za pruskega ne maramo. Ali čudno vendar je, da se taki lopovi ravno sedaj in tako drzno pri nas oglašajo. — Ministri so se zastoj vozili v Budapešt; magjarski Tisza hoče imeti ali magjarsko banko za izdavanje bankovev ali pa odstopiti. Če se to zgodi, potem pravijo bo Sennyey njegov naslednik. Magjarski dijaki, ki so nosili turškemu generalu Kerim-pašu častno sabljo, so se v Črnem morju skoro bili vtopili; ladja je morala zaradi silne burje v Carigrad nazaj k Turkom. Hrvatje so vendar enkrat dobili srce za nesrečne slavjanske brate, ki so k njim pred Turkom pribežali. V Zagrebu so osnovali podpirovalni odbor in v „Obzoru“ razglasili: poziv na sabiranje dobrovoljnih